

GNR. 63 RØRVIK

Gnr. 63 *Rørvik* ligger ved Tysfjordens vestre bred. I sør grenser gården mot *Nevervik* ved Furuneset og Litvannet, mens grensa mot *Forså* i nord går ved ei elv som renner fra Forsålitvannet til Tykkeskogen. I vest går grensene langs Kilvannet og Båtstøvannet, mens *Rørvik* strekker seg ned mot fjorden i øst.

Gårdsnavnet *Rørvik*, uttales *Rørvíka*, forekommer ofte i Nordland hvor stedet ligger ved ferskvann. Første del av navnet kan da utledes av *røyrr* – *rør* / *siv*. Dette er trolig ikke en god forklaring i vårt tilfelle. Man må derfor anta at *røyrr* skal lede oss til *røys* / *steinrøys*, altså *Steinrøysvika*.

Jordsmonnet i *Rørvik* består av mineraljord etter avleiringer på tidligere havbunn. I utmarka finner vi mer forvittringsjord med sterke innslag av organisk jord. Gården regnes derfor for å ha middels til høy bonitet.

Det gamle gårdstunet på bnr. 3 i *Rørvik*.
Foto: Isak K. Hassel

Lokale sagn

Til den tradisjonsrike *Rørvikgården* knytter det seg flere sagn. Den ene av de mytiske karakterene som skal vandre på gården går under navnet *Pimpar'n*. Fastboende forteller; at en nabo, en oktoberkveld i 1927, skal ha sett en mann komme gående over marka. Usikker på hvem den fremmede var, fulgte han etter ham i måneskinnet. På 150 meters avstand skal den ukjente ha kastet armene bakover, og kastet seg ned, tilsynelatende utenfor en

hall. Dagen etter gikk han ut for å se nøyer etter, og fant da ingen knaus, men et rektangulært hull i marka. Han skal senere ha blitt fortalt at dette var grava til *Pimpar'n*, en mann begravd utenfor signet jord. I dag går plassen under navnet *Pimparjorda*. Det blir også fortalt at en skapning skal gå igjen oppe ved hyttene i Båtstøvannet. Ved fullmåne skal det være mulig å få nærkontakt med ei *blå dame*. Lokalt blir det antatt at fenomenet henger sammen med et fosterdrap begått i Tykkeskogen, og at hun fulgte med på lasset da en av hyttene ble flyttet opp til Båtstøvannet.

Rørvik i de eldste tider

Gården *Rørvik* er ei gammel finnerydning med tradisjoner langt tilbake i vår historie. Plassen ble første gang nevnt i kildene i 1559, da Erik Siulson og Erik Larsson ble oppført som betalere av den svenske finneskatten.¹ Ved inngangen til 1600-tallet var gården fremdeles bosatt av samiske bønder. Mellom 1607 og 1634 går navnene Lasse Thomassen, Gregers Andersen og Joen, Christen og Per Røeruigenn igjen i skatelistene. Det er likevel først ved matrikuleringa av Tysfjordgårdene i 1667 at vi finner den første fullstendige beskrivelsen av plassen. Matrikkelen navngir finnerydningen som *Røruig med Nefferuig*. Dette forteller oss at jorda i *Nevervik* i de siste tider var underlagt samene i *Rørvik*, som trolig benyttet denne som tilleggsjord. Plassen var bebodd av Poul Nielsen, Niels Ollesen, Aren Pedersen, enka Ellj og deres familier. Om gårdsdrifta ble det notert at det kunne såes 3 ½ tønne korn, og at antallet husdyr normalt lå på 12 kyr, 3 kalver og 18 sauer. Om antallet kyr er korrekt, forteller det oss at *Rørvik*, i 1667, hadde en av de største besetningene i Tysfjord. Gården hadde i tillegg brensel til hushold, og ble derfor taksert til 1 ½ våg.

Fram mot 1700-tallet gir skatelistene den viktigste informasjonen om oppsitterne i *Rørvik*. Rug-, korn- og osteskatten for 1687 beretter at kongen krevde

inn 6 *fjerdinger* med dårlig og havret korn, og 1 *pund* ost av Peder Ellefsen og Olle Pedersen i *Røruig*. Sjøffinneskattemann-tallet forteller videre at Peder og Olle drev gården sammen med Pauell Christensen på 1690-tallet. Blant annet måtte de betale ½ riksdaler hver i sjøffinneskatt i 1691.

1700-tallet

De første norske manntallene hadde til hensikt å registrere alle menn som kunne utføre militær tjeneste. Kvinner er derfor ikke tatt med her. Manntallet for 1701 forteller oss at *Rørwig* hadde tre brukere, Peder Ellefsen på 70 år, Olle Pedersen på 50 år og Thomas Thomassen på 40 år. Sistnevnte Thomas ble oppført med sønnen Baar på 12 år. Baar ble ikke anset for å være militært tjenestedyktig da han var å regne for en "krøbling". Sjøffinneskattemann-tallet for 1714 og 1717 beretter at Peder Ellefsen hadde overdratt sin part i *Rørvik* til Anders Erichsen. Thomas, Olle og Anders går også igjen i ekstraskattemann-tallene, krigsskattemann-tallene, og dagskattemann-tallene mellom 1711 og 1718. I futeregnskapet for 1720 ble de tre brukerne oppført som husmenn. Av dem var det bare Anders Erichsen som var i stand til å betale skatt, mens Thomas Tomasens enke og Olle Pedersen var å regne for fattige.

Matrikelutkastet for 1723 forteller at finnerydningen *Røruig med Nefferuig* [Nevervik] hadde tre oppsittere, hvorav; Anders Erichsen 1 pund og 18 skilling, Olle Pedersen 21 skilling og Tomas Paulsen 21 skilling. Om gårdens ressurser får vi vite at skogen sørget for tilstrekkelig med brensel, og at fiske i fjorden til en viss grad kunne sørge for mat på bordet. Jorda i *Rørvik* var ellers mest sett for å ligge i bakli, men jorda var både lettvunden og egnet for korndyrking. Her ble sådd 2 tønner blandkorn, og ½ korntønne gikk til hvileland. Av dette kunne man høste 5 tønner. *Rørvik* hadde også god beitemark og slåttemark. Av slåtta kunne man forvente 14 lass med høy. Dette var nok til å huse 6 kyr, 1 kalv, 18 sauer og 1 hest. På

bakgrunn av dette ble gården i 1723 taksert til 1 våg og 12 skilling.

Som det kommer fram av matrikelutkastet for 1723 var *Rørvik* fremdeles å regne for ei finnerydning. Mens gårdene utover mot *Korsnes* hovedsakelig var tatt over av bumenn, var denne eiendommen fremdeles å regne for samisk. I løpet av de neste åtti årene skulle det forekomme store endringer også her i *Rørvik*. Bumennenes ekspansjon innover i Tysfjorden førte til at oppkjøperne av jord snart skulle banke på døra til den gamle finnerydningen. Gården ble likevel drevet av samiske bosettere fram mot 1740-tallet, og "Mandtall over Søefinne Skatt og Leding udi Saltens Fogderie pro Anno 1740" forteller at Anders Erichsen, Arent Andersen og Jacob Arentsen betalte 6 skilling hver i skatt dette året.

Rørvik skyldsettes

Prinsippet om samenes bestemmelsesrett over egne bruksområder, som ble praktisert i Nord-Norge i perioden 1600-1780, blir i norsk historie omtalt som "Finneodelsprivilegiene". Samene ble gitt fullmakter til å overføre eiendommene vederlagsfritt seg i mellom, men gårdene var like fullt å regne for kongens eiendom. I 1747 berettet Jacob Arntsen Rørvik for tinget på *Myklebostad* at han hadde solgt sin finnerydning til Iver Hansen Forsaae. Tinglysinga, som i utgangspunktet formelt skulle stadfeste Iver Hansens rett til gården, medførte i stedet at salget ble opphevet. Fogd Myhre fastslo at Jacob Arntsen ikke hadde rett til å selge gården til tross for at *Rørvik* hadde vært drevet av hans familie i generasjoner. Resultatet ble at Iver Hansen fra *Forså* fikk bygsle eiendommen mot å betale skatt til kongen. Jacob Arentsen satt tilbake uten jord.

10. juni 1749 ble *Rørvik* skyldsatt for 1 pund og 6 mark, noe som dannet grunnlaget for Iver Hansens formelle overtakelse av drifta på gården. 30. oktober samme år mottok han bygselseddelen fra fogd Myhre på de to gamle finnerydningene som hadde tilhørt Jacob Arntsen og

Jacob Nielsen. Med den første bumannens inntreden var plassen også rettslig å regne for kongens eiendom. Selv om bygselsmennene heretter var bumenn, opphørte ikke den samiske drifta i *Rørvikmarka*. Dette førte med seg konflikter mellom bumenn og samer. Ved høsttinget, 19. oktober 1751, klagde Iver Hansen Rørvik over at samene Anders Erichsen, Arnt Andresen og Jan Michelsen hadde hogd ut tømmeret i en liten furuskog, som han mente tilhørte hans bygslede jord. Iver la derfor ned krav om at skogen måtte fredes, noe han også fikk gehør for.

Bygselsmann i *Rørvik*, Iver Hansen, ble født ca. 1725, og var eldste sønn av Hans Iversen og Dorthe Sophie Winther på Forså.² Sammen med kona Berit Maria Jonasdatter fikk han fem barn; Mette f. 1755, Eleazar f. 1757, Abigael f. 1759, Dorthe f. 1763, og Hans f. 1765. Manntallet over Lødingens befolkning for 1762 forteller at Iver, Berit og barna ikke var de eneste som var bosatt i *Rørvik*. I 1762 var det også bosatt to samiske familier i gårdens utmark. Erik Andersen og hans kone hadde i den ene husholdningen to barn, sønnene Povel, Anders, og tjenestejenta Kiersti Nielsdatter. Den andre husstanden besto av enka Marit Bentsen og hennes tre barn; Clemmet, Giertrud og Elie.

Driftsform

Mye har blitt skrevet om den tradisjonelle samiske driftsformen i Tysfjord. Skattematene for 1774 forteller oss at den samiske driftsformen i *Rørvik* i stor grad var lik bumnenenes drift. Her kan man lese at Erik Andersen betalte 4 skilling i skatt for ei bekkverk han hadde satt opp på gården. Skattlegginga skyldes bare én ting, at han med denne var i stand til å generere inntekter til seg selv og familien. Det må derfor ha vært god kontakt mellom den samiske befolkningen og bumennene, og som vi har sett, kunne samene skape seg inntekter fra bygselsmennenes drift.

Forholdene for ei lønnsom kvern-drift ble stadig bedre utover 1770-tallet.

Fra 1776 fikk gården ny bygselsmann, og man må regne med at kornproduksjonen dermed tok seg opp. 3. oktober 1776 mottok Clement Arentsen fogd Hejdes bygsel på 15 mark i kongens gård *Rørvik*. Clement f. 1739, ble gift med Ane Nielsdatter f. 1757, i 1777. I de påfølgende årene fikk de barna; Kirsten f. 1780, Marite f. 1784, Ole f. 1790 og Niels f. 1797.

Gammelnaustet på Rørvik.

Foto Isak K. Hassel

Drap

En av de alvorligste forbrytelsene i Tysfjords historie ble utført av Ole Joensen Rørvik i 1780, da han høsten samme år tok livet av sin kone. Fra tingboka får vi vite at Ole og kona, høsten 1780, hadde lagt ut på tur til Ulvsvåg for å selge 3 våger fisk som var stjålet fra *Helland*. På turen hjemover kom han i kontakt med to andre samer. Etter at det på kvelden ble skjenket brennevin, ble tonen dem imellom ganske amper. Ole Joensen beskyldte blant annet sønnen i det andre reisefølget for å ha hatt upassende omgang med kona hans Siri Paulsdatter, etter at han blant annet skulle ha funnet dem i samme seng ved to anledninger. Disputten endte med at den andre samens sønn slo til Ole med et bjørnespyd. Blødende fra et såret i hodet, sprang Ole Joensen etter kona, og stakk henne med en kniv i brystet slik at hun døde. Etter hendelsen dro Ole tilbake til Ulvsvåg, og fortalte at reisefølgen hadde tatt livet av Siri. Da rettsaken startet opp i 1782 klarte ikke Ole Joensen å vri seg unna sine ugjerninger, selv om han til sitt forsvar hevdet at: "[å] blive ille slaget og

meshandlet av en rival, som hadde conspireret og skjendet hans ekteseng, kunne vel bringe den fredeligste til mord". 12. april 1782 ble Ole Joensen dømt til døden. Han skulle først svies med ildtang på åstedet for drapet, senere tre ganger på veien til retterstedet. Deretter skulle hans høyre hånd og så hans hode hugges av med øks, og settes på stake. Alle eiendelene skulle deretter tilfalle kongen. Vi vet ikke om dommen noen gang ble fullbyrdet.

Mot selveie

I perioden mellom 1770-tallet og 1850-tallet ble de fleste statseide eiendommene i Tysfjord solgt til private aktører. I *Rørvik* startet denne prosessen med Iver Hansens bygselsinngåelse i 1749. Etter å ha brukt et langt liv til å bygge opp forholdene på gården, ble Iver Hansen Rørvik, den 15. april 1795, tildelt kongeskjøte på 1 pund og 6 mark i *Rørvik*. Fram mot 1800-tallet besto derfor gården av tre gårdparter, med en samlet skyld på 2 pund og 12 skilling. Ved folketellinga i 1801 var det bosatt fire familier her, som i alt utgjorde 23 personer. Disse livnærte seg av en kombinasjon av gårdsdrift, husmannsarbeid og fiske. Selv om bumennenes tradisjoner slo stadig sterkere rot, ble den gamle samiske driftsformen bevart. Folketellinga for 1801 forteller at det i tillegg til de fire bondefamiliene var bosatt fire samiske familier i *Rørvikmarka*. Disse utgjorde til sammen 11 personer. Dette var fjellsamer som levde av reindrift og fiske.

Matrikelutkastet for 1802 forteller at *Rørvig* hadde 3 oppsittere. Her blir det opplyst at den ene parten av gården siden 1795 var solgt tre ganger, siste gang for 100 riksdaler. Ettersom eiendommene kunne skimte med fordelaktig kornavling, fedrift og brensel til husbruk, ble *Rørvik* satt til en maksimumsverdi av 125 riksdaler. Forhandlingsprotokollen for matrikelutkastet i 1818 gir en av periodens mest detaljrike skildringer av gårdsdrifta. Jorda ble drevet av selveier Hans Christensen og oppsitterne Peder Christophersen og Ole Nielsen. *Rørvig* hadde en utsæd på 1 tønne

rug og 3 tønner bygg, som ga 3 og 3 ½ fold. Av husdyr finner vi på gården 2 hester, 6 kyr, 2 kalver og 46 småfe. Kvaliteten på jordbunnen varierte mye, men ble som helhet betraktet som god og fruktbar. Gårdens utmark var velegnet til husdyrbeite. Her kunne en også finne alt nødvendig brensel til oppvarming, og noe tømmer til husreparasjoner. Utmarka ble ellers nyttet til småviltjakt og til bær-sanking i høstsesongen. Fisk var også en ressurs man hadde god tilgang til i *Rørvik*. Her kunne en både fiske i vannene i utmarka og i fjorden for å skaffe mat på bordet. På bakgrunn av gårdens beskaffenheter ble den gitt proporsjonstallet 13, noe som rangerte den blant de beste gårdsbrukene i Tysfjord.

RØRVIK

Gnr. 63 Bnr. 1

med 2,91 mark i skyld

Matr.nr. 144 L.nr. 236

med 4 ort og 11 skilling i skyld

Gammel skyld 1 pund og 6 mark

Gårdshistorie for Rørvik

Vi har ingen skriftlig kilde som forteller oss hvilket år *Rørvik* ble delt første gang, men kilder så langt tilbake som 1600-tallet forteller at gården besto av tre bruk. Etter skyldsettinga av eiendommen i 1747, mottok Iver Hansen bygselsseddel på lnr. 236 [bnr. 1], 29. oktober 1749. I hans tid ble blant annet hovedgården i *Rørvik* satt opp. Dette skjedde i 1776. Før utskiftinga i 1877 lå husene lenger ned mot sjøen enn hva de gjør i dag. Iver Hansen drev gården som leilending fram til 15. april 1795, da han mottok kongeskjøte på 1 pund og 6 mark i *Rørvik*. Iver Hansen ble ikke sittende lenge som eier, og allerede 28. mai 1796 solgte eiendommen til sin svigersønn Jørgen Larsen for 54 riksdaler. Jørgen f. 1753, ble i 1785 gift med Ivers datter, Mette f. 1755. Etter overtakelsen av hjemgården bosatte paret seg på *Hundholmen* i Tysfjord. Behovet for å dyrke *Rørvik* selv ble nå mindre. 15.

september 1797 ble derfor 15 mark av gården bygslet videre til Steen Einersen Hoff på livstid. To år senere, 20. mai 1799 valgte Jørgen og Mette å selge farsarven til Christen Kildal Pedersen for 100 riksdaler.

1800-tallet

Christen Kildal Pedersen, f. 1749, som kjøpte *Rørvik* i 1799, var sønn av skipper Peder Pettersen og Barbro Christensdatter Kildal i *Kjøpsvik*. Her giftet han seg i 1780 med Karen Olsdatter Aas f. 1760, som kom fra Bjelgam i Ofoten. Før de to flyttet til *Rørvik* fikk de barna; Regina f. 1784, Barbro f. 1786, Hans Christian f. 1788, Ole Aas f. 1791, Caren Røg f. 1793, Peder Peter f. 1796 og Peternilla Andrea f. 1799. I *Rørvik* kom Christian Kildal f. 1801, og Christen Kildal f. 1803, til verden. Folketellinga for 1801 beretter at Christen, Karen og syv av barna var bosatt på gården, hvor husdyrhold utgjorde deres viktigste syssel. I 1802 pantsatte Christen 9/10 av *Rørvik* i et lån fra Pernille Willum Lind. Hans bortgang samme høst medførte at Lind-familien ble sittende igjen med et krav i boet.

Karen Olsdatter Aas, Christen Pedersen enke, giftet seg på ny i oktober 1805, nå med Edias Christophersen f. 1763, fra Hamarøy. Etter ekteskapsinngåelsen klarte familien å skaffe til veie midler til å betale ut Lind-familien. 5. desember 1808 mottok dermed Edias Christoffersen jordegodskvitering fra John Renner på 9/10 av Inr. 236 for 90 spesidaler. Samtidig som Edias var i sluttforhandlinger med Renner, døde kona Karen. I skiftet etter henne ble ektemannen Edias tilkjent 9 mark, sønnene Ole, Peder Christen og Hans Christensen 1 ½ mark, døtrene Regina, Barbro, Karen og Pernilla ¾ mark, og kjøpmann Christoffer Weidemann i Bergen 12 mark. Etter Karen Olsens bortgang giftet Edias Christoffersen seg på nytt i 1811, nå med Petronelle Olsdatter fra Sand.³ Paret flyttet kort tid senere til Helland i Tysfjord, mens Christen Pedersen og Karen Olsdatters

barn ble boende igjen i *Rørvik* som brukere av gården.

Før Edias flyttet til Helland hadde han solgt 9 mark av eiendommen til kjøpmann Weidemann i Bergen for 32 riksdaler. Kjøpmannen, som trolig hadde liten interesse av å bli sittende som eier, hadde allerede krav på 12 mark i gården etter skiftet i Christen Pedersens dødsbo. Etter stefarens sorti søkte Hans Christensen å føre farsarven tilbake i familiens eie. 11. oktober 1812 betalte han derfor 76 riksdaler for kjøpmann Weidemanns 21 mark i gården. I de påfølgende åren overtok Hans Christensen stadig større andel av hjemgården. Etter søsteren Karens Røgghs bortgang i 1814, ble hennes ¾ mark utlagt til Hans.

Hans Christensen f. 1788, ble gift med Marthe Marie Svendsdatter f. 1788, i 1812. I de påfølgende årene fikk paret barna; Karen Aas f. 1814, Maren Marie f. 1816, Kristen Kildal f. 1820, Hans Christian f. 1824, og Peder f. 1826. Mangel på skriftlige kilder gjør at vi ikke får noe videre innblikk i familiens drift av *Rørvik*. Den eneste stadfestelsen på deres aktivitet er *Norges matrikkel 1838*, hvor Hans er oppført som bruker av den 4 ort og 11 skilling store eiendommen.

Etter hans bortgang i 1850, ble skjøtet på Inr. 236, 6. oktober 1850, overdratt fra Hans Christensens myndige arvinger til enka Marthe Marie Svendsdatter og sønnen Kristen Kildahl Hansen for 130 spesidaler. 8. juli 1852 solgte Marthe sin halvdel i gården til sønnen for 65 spesidaler, og Christen Hansen satt dermed igjen som selveier av Inr. 236 *Rørvik*.

1860- og 1870-tallet

Herredsbeskrivelsen over Lødingen fra 1863 forteller matr.nr. 144, Inr. 236 *Rørvik* ble drevet av Kristen Hansen. Eiendommen besto nå av 40 mål dyrket åker og england, hvor det kunne såes 1 tønne korn og 4 ½ tønne poteter. Dette ga ei avkastning på 7 fold for både kornet og potetene. Av husdyr hadde familien 1 hest,

4 kyr og 20 småfe. Om eiendommen ble det for øvrig notert at utmarksbeitet var tilstrekkelig og at jorda var lettvunden. Skogen tilhørende gården ble ellers taksert til 20 spesidaler.

Ved folketellinga i 1865 finner vi at gården var bebodd av Kristen, kona Pernille Krog Johnsdatter f. 1828 og deres to barn; Julia f. 1859, og Hans Kristian f. 1862. I husstanden finner vi også tjenestedrengen Nils Nilsen, tjenestjentene Ingeborg Jensdatter og Ingeborg Nilsdatter, og den losjerende fiskeren Kristen Olsen. Kristen Hansen og Pernille livnærte seg av en kombinasjon av gårdsdrift og fiske. Husdyrholdet i *Rørvik* var omtrent som to år tidligere, med 1 hest, 5 kyr og 14 sauer, mens det ble sådd $\frac{3}{4}$ tønne korn og satt 5 tønner poteter.

I løpet av de neste ti årene forekom det få endringer i drifta av lnr. 236. Ved folketellinga i 1875 var Kristen Hansen fremdeles gårdbruker, fisker og selveier sammen med kona Pernille Johnsdatter barna Julie og Hans. Familien holdt 1 hest, 4 kyr og 16 sauer, mens det ble sådd $\frac{3}{4}$ tønne korn og 4 tønner poteter. Fiskeren Kristen Olsen losjerte fremdeles hos Kristen og Pernille.

Mellom 27. august 1877 og 6. august 1879 ble eiendommene i *Rørvik* utskiftet. Med dette ble mange av de gamle bygningene, blant annet hovedgården fra 1776, flyttet over på grunnen som i dag utgjør bnr. 3.

Eierskifte

Kristen Hansen drev gårdsbruket i *Rørvik* fram til 28. mai 1890, da han og kona Pernille overdro skjøtet på eiendommen til sønnen Hans Kristensen for 800,- kr. I folketellinga for 1900 blir det opplyst at Hans var gårdbruker, selveier og fisker i *Rørvik* sammen med kona Marie Berg og deres seks barn; Kristen, John, Vally, Jakob, Elise og Harrald. Folketellinga for 1900 gir ikke informasjon om produksjonstall, men vi må anta at tallene lå på nivå med 1860- og 1870-tallet. Med innføringa av folkeskole hadde barna rett til

undervisning. *Rørvik* var en av gårdene hvor det ble holdt omgangsskole. I 1900 var Jakob Olsen, f. 1842, fra Nærøy i Nord-Trøndelag, ansatt som folkeskolelærer i dette distriktet. Når han ikke underviste barna hadde han arbeid som gårdbruker.

Ved folketellinga i 1910 drev familien fortsatt *Rørvik* med en kombinasjon av jordbruk og fiske. Familien hadde også nå ansvar for å huse folkeskolelæreren, som var Ludvig Syslebø, f. 1878, fra Nesset i Romsdalen. Under bnr. 1 finner vi i 1910 trolig en samisk husmannsfamilie bestående av Peder Johnsen f. 1844, fra Hamarøy, kona Inger Pedersen f. 1854, fra Tysfjord og deres udøpte datter.

Den nyere tid

15. september 1911 ble lnr. 236 / bnr. 1 skylddelt for første gang. Bnr. 5 *Solstad* ble nå skilt ut med 0,29 mark i skyld. Det utskilte bruket hadde blitt drevet av Magnus Pettersen siden slutten av 1800-tallet, og Hans Kristensen og kona solgte nå bruket til ham for 200,- kr. Bnr. 1 *Rørvik* lå dermed tilbake med 2,62 mark i skyld. Panteboka gir ingen videre opplysninger om drift eller eierforhold på gården før 17. juni 1930, da Hans og Marie solgte hytta "Dragheim" ved Kilvannet til Ragnvald Kristensen for 40,- kr. 17. november 1931 ble eiendommen skilt ut som eget bruk, bnr. 8 *Skogen*, med 0,40 mark i skyld.

10. juli 1933 var Hans Kristensens epoke som gårdbruker i *Rørvik* over. Sammen med kona Marie solgte han nå eiendommen til sønnen Jakob Kristensen for 2800,-, som ble selveier i en alder av 40 år. Jakob hadde siden 1930 vært gift med Ingeliv Sygnetveit f. 1899, fra Hamarøy. Året etter vielsen fikk paret datteren Liv Kathrine f. 1931. Overtakelsen av hjemgården ble gjennomført mens Jakob og Ingeliv ventet sitt andre barn, Marie Harriet, som ble født i 1934. Familiens tredje og siste datter ble født i 1936, da Astrid Sofie kom til verden.

27. august 1938 ble bnr. 11 *Einarro*, oppe ved Kilvannet, skilt ut med 0,01 mark i skyld. Bnr. 1 *Rørvik* lå dermed tilbake med 2,21 mark i skyld.

Jakob og Ingeliv levde fram til 1977 og 1991. I 1974 ble eiendommen i *Rørvik* overført til døtrene Liv, Marie og Astrid. Siden 1991 har Kristin og Tone Lillesæter vært eiere av Astrids part i gnr. 63, bnr. 1 *Rørvik* i Tysfjord.

RØRVIK

Gnr. 63 Bnr. 2

med 1,76 mark i skyld

Matr.nr. 144 L.nr. 237

med 2 ort og 6 skilling i skyld

Gammel skyld 15 mark

Lnr. 237 *Rørviks* historie strekker seg trolig så langt tilbake som til 1600-tallet. Allerede ved slutten av dette århundret blir gården oppgitt å ha tre brukere, og mønstret befestet seg gjennom de påfølgende århundrene. Dato og årstall for den første bruksdelinga av *Rørvikgården* er ukjent, men fra starten av 1700-tallet opplyser skattelistingene at lnr. 236, var tildelt 1 pund og 6 mark i skyld, mens lnr. 237 og 238 var skyldsatt til 15 mark hver. Ettersom tingbøkene i den tidligste tiden bare førte opp gårdsnavn og landskyld er det vanskelig å skille brukerne av lnr. 237 og 238 fra hverandre. Fra 1776 vet vi likevel at Clemet Arentsen, den 20. juni, mottok fogd Hejdes bygsel på 15 mark i kongens gård *Rørvik*. Clemet, 1739, var sønn av Aren Andersen og Marit Bentzdatter, og hadde vokst opp i *Rørvik*. Året etter at han mottok skjøtet på lnr. 237 giftet han seg med Ane Nielsdatter, f. 1757, som kom fra *Skårnes* i Tysfjord. I løpet av tida i *Rørvik* fikk paret fire barn; Kirsten f. 1780, Marit f. 1784, Ole f. 1790, Niels f. 1797. Tre måneder før sønnen Niels ble født, gikk Clemet Arentsen bort. Folketellinga for 1801 forteller derfor at "finne-enka" Ane Nielsdatter var gårdbeboer på stedet. Hun var nå bosatt her sammen med tre av barna

etter at sønnen Ole gikk bort på 1790-tallet.

1800-tallet

Etter ektemannen Clemet Arentsens død sa Ane Nielsdatter fra seg skjøtet på lnr. 237. I løpet av kortere tid flyttet Peder Christophersen og Bereth Sophid Larsdatter inn på bruket. Familien var nå allerede foreldre til sønnen, Lars, som ble født mens de fremdeles var bosatt i Hamarøy. Peder Christophersen dukker opp i kildene kun ved én anledning - i Forhandlingsprotokollen etter lov av 17. august 1818.

Peder og Bereth var leilendinger under John Andreas Renner fram til 1826, da deres sønn Lars Pedersen mottok bygselsseddelen på 13 av 15 mark i lnr. 237. For kontrakten måtte han svare for den årlige landskylda på 2 spesidaler og 1 ort. I 1834 giftet Lars seg med Inger Maria Hartvigsdatter f. 1810, som var født i Lødingen. Inger var enke etter sitt tidligere ekteskap med Peder Nilsen Næss, hvor hun i 1832 hadde fått sønnen Hartvig Hveding Pedersen og senere datter Lisbeth Pedersdatter. I *Rørvik* ble Inger og Lars foreldre til; Peter Carolius f. 1835, Pernille Johanna f. 1839, Peder Kristian Beyer f. ca. 1841. I samme periode som Lars og Inger var bosatt i *Rørvik*, solgte grunneier John Renner eiendommen til Jacob Lind. Det 13 mark store bruket ble solgt for til sammen 14 spesidaler den 17. august 1939. Familien fikk likevel beholde de samme rettighetene til gården som hos Renner.

Selveie

6. mars 1851 gikk Lars Pedersen fra å være leilending under Jacob Lind til å bli selveier. For skjøtet på lnr. 237 *Rørvik* måtte han betale 60 spesidaler og 1 ort. Året etter, 27. september 1852, videreførte Lars eiendommen til stesønnen Hartvig Pedersen for 60 spesidaler.

Hartvig Pedersen giftet seg i 1861 med Lisbeth Ovida Larsdatter f. 1842, fra Hulløy. Herredsbeskrivelsen over Lødingen fra 1863 oppgir at lnr. 237

Rørvik besto av 17 mål dyrket åker og eng. Jorda ble brukt til blant annet å så 5/8 tønne korn og 4 tønner poteter, som ga 6 fold. Av husdyr hadde familien 1 hest, 3 kyr og 12 sauer. Herredsbeskrivelsen opplyser ellers at skogen i *Rørvik* var taksert til 20 spesidaler, men at man ikke kunne oppdrive andre herligheter.

Ved folketellinga i 1865 var lnr. 237 bosatt av Lisbeth og Hartvig, som nå var foreldre til sønnene Johan f. 1862, og Peder f. 1864. De hadde også tatt til seg den 14 år gamle pleiedattera Jakobine Martinusdatter, mens hennes søster Elen Martinusdatter virket hos dem som tjenestejente. Husstanden livnærte seg som selveiende gårdsbrukere og av fiske. Folketellingas beskrivelse av gårdsdrifta beretter om stabile produksjonstall i første del av 1860-tallet. Familien holdt fremdeles 1 hest, mens antallet kyr hadde økt til 4, og antallet sauer til 14. De små endringene skyldtes trolig naturlige variasjoner over sesongene. I 1865 finner vi likevel et nytt tilskudd til husdyrbestanden. Hartvig og Lisbeth hadde nå gått til anskaffelse av en gris. På åkrene ble det dyrket korn og poteter med produksjonstall tilsvarende dem fra 1863. Folketellinga for 1865 beretter om tre husstater i tillegg til Hartvig og familien, med i alt 6 personer. Her finner vi blant annet Hartvigs mor og stefar, Ingrid Hartvigsen og Lars Pedersen. Lars arbeidet i sine eldre år som føderådsmann. Også Peder Hansen f. 1827, var bosatt på lnr. 237, og livnærte seg som losjerende fisker.

1870-tallet

Mellom 1865 og 1875 fikk Lisbeth og Hartvig ytterligere fire barn; Bergithe Martgrethe f. 1867, Jacobina Johanna f. 1869, Jacobine Johanna Olette f. 1872, og Everise Magdalene Lind f. 1874. Ved folketellinga i 1875 hadde tre av barna gått bort, så familien besto dette året derfor av Lisbeth, Hartvig, sønnene Johan og Peder, datter Everise og pleiedatter Martine Martinusdatter. Hartvig hadde siden 1865 kvittet seg med hesten og griseholdet

hadde også opphørt. Antallet storfe lå fremdeles på 4, mens antallet sauer var redusert til 8. Ellers var korn- og potetproduksjonen den samme som på 1860-tallet.

27. august 1877 startet ei utskifting av jorda på Rørvikgårdene. Denne kom til å vare fram til 15. april 1880. For Hartvig Pedersens del ble resultatet at han måtte rive naustet og flytte det bort fra det gamle fellestunet i *Rørvik*. Det samme måtte en sjå som han hadde stående ved siden av naustet. Totalt beløp kostnadene ved flyttearbeidet seg til 274,40 kr.⁴ Etter utflyttinga fra det gamle fellestunet fortsatte drifta av gården i samme form som tidligere, hvor husdyrholdet og fisket utgjorde de viktigste bestanddelene.

1900-tallet

Lnr. 237 [bnr. 2] *Rørvik* gjennomgikk ei skylddelingsforretning for første gang 1. september 1910. Her ble bnr. 4 *Bjørklund* skilt ut med 0,22 mark i skyld, og Rickard Nilsen som eier. Dette var gårdens første skylddeling siden eiendommene i *Rørvik* ble delt i tre bruk på 1600-tallet.

I 1900 giftet Lisbeth og Hartvigs datter, Lovise, seg med Nils Pettersen f. 1877, fra Straumen. Her fikk de barna; Ellida Everine f. 1901, Kristian f. 1902, Lundolf f. 1904, Robert f. 1906, Edvarda f. 1908 og Alfred Karolius f. 1910, før de 19. juni 1911 overtok skjøtet på bnr. 2 for 2000,- kr og et årlig kår på 80,- kr. Kjøpet kom i stand etter Hartvigs bortgang i desember året før. Pantebøkene kan videre fortelle at Nils Pettersen drev bnr. 2 *Rørvik*, som selveiende gårdsbrukere og fisker, fram til starten av 1930-tallet. 29. juli 1932 ble skjøtet på eiendommen, etter gjennomgang i skifteretten, overført til Lundolf og Alfred Nilsen for 2000,- kr. Brødrene ble ikke sittende på skjøtet i mer enn ei drøy uke, før de 6. august samme år solgte farsarven videre til Jens Jensen f. 1879, fra Storå, for 4650,- kr.

Den nyeste tid

Jens Jensen giftet seg i 1916 med enka Inga Olsen f. 1888, datter av Ole Jacobsen i *Rørvik*. Inga hadde, etter århundreskiftet, utvandret til USA, hvor hun ble gift med Charles Smith f. 1885. Sammen fikk de to barn; Margaret Rose f. 1909, og Charles John f. 1910. Etter ektemannens bortgang flyttet Inga tilbake til Tysfjord, hvor hun da i 1916 giftet seg med Jens Jensen. Inga og Jens fikk sammen barna; Svanhild Gudrun Ingebjørg f. 1923, Dag Thorfin f. 1924, Ole Øystein f. 1927, og Roald Jens f. 1931.

Matrikelutkastet for 1950 viser at Jens Jensen fremdeles var eier av det nå 1,54 mark store bnr. 2 *Rørvik*. I 1954 overtok sønnen Dag Thorfin [Gaarder] skjøtet på eiendommen. Dag hadde siden 1947 vært gift med Hjørdis Kalvåg f. 1925. Paret fikk i de påfølgende årene barna; Isrid Ann f. 1947, Turid Rose f. 1951, Arild Thorfinn f. 1952, Lillian Aud f. 1953, Irene f. 1955, Bjørg f. 1957. Laila f. 1958, Dag-Olav f. 1961, og Sølvi f. 1963. Etter Dag Thorfins bortgang i 2005 har Hjørdis Kalvåg sittet med skjøtet på gnr. 63, bnr. 2 *Rørvik* i Tysfjord.

RØRVIK

Gnr. 63 Bnr. 3

med 1,68 mark i skyld

Matr.nr. 144 L.nr. 238

med 2 ort og 6 skilling i skyld

Gammel skyld 15 mark

Historia til lnr. 238 *Rørvik* strekker seg tilbake til 1600-tallet, da eiendommen sammen med lnr. 237, ble skilt ut fra hovedbruket. Ettersom det mangler en detaljert oversikt over bruken av jorda er det vanskelig å plassere de forskjellige leilendingene og husmennene på de ulike brukene. Vi må derfor fram til slutten av 1700-tallet før vi med sikkerhet kan navngi dem.

Forhandlingsprotokollen, etter lov om matrikulering av 17. august 1818, oppgir at Ole Nielsen var oppsitter på lnr.

238, som én av tre brukere i *Rørvik*. Ole f. 1790, var sønn av Nils Winther Jakobsen på Forså, og nevø av Iver Hansen i *Rørvik*. I 1813 giftet han seg med Johanna Edisdatter fra Nordkil. I den første tida etter ekteskapsinngåelsen var paret bosatt på hjemgården i Forså. Her kom sønnene Elias f. 1814, og Nils f. 1816, til verden. Etter at Ole, den 8. september 1818 mottok fogd Juels bygsel på 15 mark i *Rørvik*, bosatte familien seg her. Etter å at Ole og Johanna etablerte seg som gårdbrukere kom barna Jakob f. 1819, Andreas f. 1822, Elisabeth f. 1825, Ole Johan f. 1829, Peder Winther f. 1831 og Sofie f. 1834.

Smia på bnr. 3

Foto: Isak K. Hassel

Ole Nielsen og Johanna Edisdatter drev lnr. 238 fram til 1847, da Ole gikk bort under tragiske omstendigheter. Året etter farens bortgang giftet Elisabeth Olsdatter seg med Hans Martin Klausen fra Forså. I løpet av de neste tjue årene vokste antallet familiemedlemmer i jevnt tempo. I løpet av denne perioden ble Elisabeth og Hans Martin foreldre til; Laurits Kristian f. 1848, Anna Peroline f. 1851, Klaus Martin f. 1854, Hansine Eline f. 1856, Lusie

Bergithe f. 1860, Josephine f. 1865 og Nikolai Engelbert f. 1868. I løpet av de første årene i Rørvik mottok Hans Klausen skjøte på den 2 ort og 6 skilling store eiendommen. Mangelen på av tinglyst skjøte gjør det likevel vanskelig å gi en nøyaktig tidfesting.

Herredsbeskrivelsen over Lødingen fra 1863 oppgir at lnr. 238 Rørvik, hvor Hans Klausen var selveier og bruker, besto av 17 mål dyrket åker og eng. Jorda ble brukt til blant annet å så 5/8 tønne korn og 4 tønner poteter, som ga 6 fold. Av husdyr hadde familien 1 hest, 3 kyr og 6 sauer. Herredsbeskrivelsen opplyser ellers at skogen i Rørvik var taksert til 20 spesidaler, men at man ikke kunne oppdrive andre herligheter. Ved folketellinga i 1865 ble det opplyst at Hans Klausen og Elisabeth Olsdatter, som nå begge var i 40-årene, fremdeles drev lnr. 238 som selveiende gårdbrukere. I tillegg til jordbruk og husdyrhold, skaffet familien tilskudd til matforrådet og økonomien gjennom at Hans Martin arbeidet som fisker. I 1865 huset familien Pernille Kristensdatter, ei enke i 60-årene, som tjenestegjorde som spinner. Husdyrholdet og korn- og potetproduksjonen var tilnærmet lik tallene for 1863. Nå holdt man 1 hest, 4 kyr og 10 sauer, mens det ble sådd $\frac{3}{4}$ tønne bygg og 4 tønner poteter.

Foto: Isak K. Hassel

1870-tallet

Over de neste ti årene fortsatte livet i Rørvik på samme vis som tidligere. Etter hvert som barna ble eldre begynte de, som naturlig var, å hjelpe foreldrene med

gårdsdrift og fiske. I 1874 gikk Elisabeth Olsdatter bort, og Hans Martin Klausen ble sittende igjen som enkemann. Heretter fikk barna mer ansvar i og rundt barndoms-hjemmet. Dette finner vi blant annet beskrevet i folketellinga for 1875, hvor Hans Martin ble oppført med ei husdyr-beholdning på 1 hest, 3 kyr, 10 sauer og 1 gris. Som tidligere ble det sådd $\frac{3}{4}$ tønne bygg, mens potetdyrkinga var redusert til 3 tønner. Siden 1865 hadde det dukket opp to nye husstander på gården. Innerstene Lars Pedersen og Inger Hartvigsdatter, de forhenværende brukerne av lnr. 237, var bosatt under lnr. 238 sammen med deres ugifte pleiedatter Sofie Pedersdatter. Folketellinga opplyser at familien livnærte seg av å utruste fiskere, men de holdt også 1 ku, 4 sauer, og satte 1 tønne potet i åkeren. Den tredje husstanden i 1875 besto av Peder Hansen f. 1826, tjenestejenta Jonette Jensdatter f. 1830, de to losjerende fiskerne Syvert Syvertsen f. 1838, og Nils Andreas Nilsen f. 1843, samt Peder Hansens pleiesønn Hans Korneliusen f. 1864. Peder Hansen, som var i starten av 50-årene, var fremdeles ungar. I Rørvik livnærte han seg som tømmermann og husmann uten jord. Rundt huset hadde han gående 6 sauer, mens han satte $\frac{1}{2}$ tønne poteter på en åkerlapp tilhørende Hans Klausen.

Fram mot århundreskiftet

Fra 1877 til 1880 gjennomgikk gnr. 63 Rørvik ei større utskifting av eiendommene. Her ble husene tilhørende bnr. 2 og 3 flyttet bort fra det gamle fellestunet. Utskiftningsforretningen forteller at våningsbygningen ble demontert av Hans Klausen i løpet av seks dager, flyttet til den dagens lokalisering i løpet av tre dager, og satt opp igjen på 36 dager. Deretter måtte også fjøset, høylåven, kornlåven, vedskuret, kjelleren og sjåen nede ved sjøen flyttes i tur og orden. Flyttarbeidets totale kostnader kom på 232 kr og 40 øre.

Etter utskiftinga av eiendommen solgte Hans Martin Klausen lnr. 238 Rørvik til Nils Amundsen, 22. mai 1880.

For skjøtet måtte Nils betale 1100,- kr og et årlig kår på 100,- kr. Nils Amundsen ble sittende som eier av bnr. 3 fram mot 1900.

*Det restaurerte naustet ved Båstøvatnet.
Foto: Isak K. Hassel*

1900-tallet

Folketellinga for 1900 beretter at bnr. 3 *Rørvik* var bebodd og drevet av Ole Jakobsen f. 1856 og kona Ingeborg Rafaelsen f. 1853. Paret, som opprinnelig kom fra Selje og Meløy, var ved innflyttinga på gården allerede foreldre til barna; Jacob f. 1885, Rafael f. 1886, Inga Marie Lund f. 1888, Olaf f. 1892, Anton Martin f. 1893, Anna Marie Jenny f. 1895 og Ingeborg f. 1898. Folketellinga for 1900 opplyser at familien livnærte seg som selveiende gårdbrukere og fiskere. På gården holdt de både storfe og småfe, og åkrene ble benyttet til korn- og potetproduksjon. I 1900 var fremdeles tidligere bruker og eier, Hans Klausen, bosatt hos familien.

Selv om folketellinga for 1900 oppgir at Ole Jakobsen var selveier i *Rørvik*, oppgir pantebøkene at transaksjonen først ble gjennomført 29. august 1904. Ole kjøpte da bnr. 3 *Rørvik* fra Nils Amundsen for 1400,- kr. Gjennom det 20. århundret skulle eiendommen komme til å gå i arv blant hans etterfølgere.

I folketellinga for 1910 var Ole, Ingeborg og fire av barna bosatt på gården, hvor de hovedsakelig livnærte seg av gårdbruket og fiske. Sønnene Olaf og Anton hadde fiske som hovedsyssel, mens døtrene Anna og Ingeborg hjalp til i hjemmet og med fjøsstellet.

Generasjonsskifte

28. april 1925 overdro Ole Jakobsen skjøtet på bnr. 3 *Rørvik* til sønnen Anton Olsen for 4000,-. Over de påfølgende tiårene fortsatte Anton arbeidet faren hadde påbegynt, med å sette *Rørvik* i best mulig stand. Steingjerdene rundt innmarka ble opprustet, innmarka ble dyrka, og verktøy, maskiner og bygningsmassen ble vedlikeholdt. Som en del av denne møysommelighetskulturen ble alt tatt vare på og gjenbrukt om mulig. Ved selvsyn kan man i dag se hvordan bl.a. ødelagte blikkbøtter ble klipt til og banket ut til å lappe hull i bordkledningen. Det blir også fortalt at man ved slakting pleide å hekte av døra på den ene sjåen, for å bruke den som slaktebenk.

I 1931 giftet Anton Olsen *Rørvik* seg med Jenny Marie Isaksen f. 1908, fra Lyngen i Troms. Over de neste årene ble de foreldre til Sonja Irene f. 1931, Herleif Agnar f. 1933, Valther Eilif Halstein f. 1934 og Ronald Gjermund Antony f. 1935.

Bruksdelinger

I løpet av Anton Olsen tid i *Rørvik* gjennomgikk bnr. 3 tre skylddelingsforretninger. Eiendommen ble første gang delt 25. januar 1933, da bnr. 8 *Nesle* ble skilt ut med 0,02 mark i skyld. 18. oktober 1952 ble bnr. 9 *Bergslund* skilt ut med 0,01 mark i skyld, mens bnr. 10 *Åsheim* ble skilt ut med 0,01 mark i skyld den 2. november 1953.

Krigsårene

2. verdenskrig satte sine spor i Tysfjord, også på familiene bosatt i *Rørvik*. Et av de mest påtrengende aspektene ved krigen var at okkupasjonsmakten innlosjerte soldater rundt omkring på gårdene i fjorden. *Herleif Rørvik* forteller at soldatenes framferd kunne variere. Familien huset blant to tyskere som i det sivile selv var gårdbrukere. Her fikk familien mye hjelp ettersom de så på hverandre som kolleger. Bortsett fra soldatene merket man ikke til krigens gang i det daglige. Med 3-4 kyr og korn- og potetdyrking kunne Anton og

Jenny sette mat på bordet til barna, med byggmelsgrøt som en gjenganger. Både før og etter krigen gikk barna på skole i *Rørvik*. Hit kom barn fra Storvika, Kjær, Langåsen og Akkasokka for å tilbringe tre uker på skolebenken. Etter ukene med skolegang ventet så tre uker fri. Disse ble i stor grad brukt til å hjelpe foreldrene med gårdsdrifta.

Etter hvert som krigen begynte å nærme seg slutfasen, ble forholdene i Tysfjord så spente at Anton og Jenny bestemte seg for å rømme med ungene over til Sverige over Hellemofjellene. Selv om det var utplassert tyske vaktposter i Hellemofjorden og i Grunnfjorden, var det atskillig lettere for en norsk familie å flykte enn for russiske krigsfanger. Etter å ha krysset grensen reiste familien sørover med tog til Stockholm, før veien gikk mot Dalerne. Etter å ha tilbrakt et halvt år på legd hos en svensk familie, vendte Anton, Jenny og ungene hjem igjen. Etter hjemkomsten fortsatte livet som før. Den viktigste forskjellen var at tilgangen på varer var begrenset gjennom den statlige rasjoneringsordningen.

Den nyeste tid

Anton Olsen ble sittende som eier av bnr. 3 *Rørvik* fram til starten av 1970-tallet. Etter å ha tilbrakt store deler av 1960-tallet i utenriksfarten, vendte *Herleif Rørvik* tilbake til hjemgården, og overtok skjøtet på bruket i 1974. Etter denne tid satte han i gang med hus- og hyttebygging. Selv om drifta av gården ble gradvis nedtrappet, ble bygningsmassen og inventaret ivaretatt. I løpet av 1980-tallet fattet kommunen, med ordfører Leif K. Klæboe i spissen, interesse for å bevare gården for ettertid. Bnr. 3 *Rørvik* framsto nå som en av de best bevarte fiskebondegårdene av sitt slag. I 1987 rapporterte fylkeskonservatoren at *Rørvikgården* hadde meget stor bevarings- og antikvarisk verdi.⁵ Siden den gang har arbeidet med å vedlikeholde bygningene gradvis tiltatt.

Befaring av restaurasjonsarbeidet i 2008.

Foto: Isak K. Hassel

I 2009 var Herleif Agnar Rørvik eier av det 1,59 mark store gnr. 63, bnr. 3 *Rørvik*.

Andre bruksdelinger

Bnr. 4 *Bjørklund* ble skilt ut fra bnr. 2, med 0,22 mark i skyld, 1. september 1910. Eier av bruket var Rikard Nilsen f. 1876, som var gift med Ragna Levionsen f. 1889. Folketellinga for 1910 oppgir at de to livnærte seg av gårdbruk og fiske, hvor han hadde hovedvirket på havet, mens hun tok seg av husdyrene. Ragna og Rikard fikk barna Rønnaug Nelly f. 1911, Solveig Agnethe f. 1913, Charles Møller f. 1915, Arvid f. 1917, Laila Johanne Karoline f. 1919 og Roar f. 1921. Siden 1991 har Unni Gulliksen i Oslo vært eier av den 0,20 mark store eiendommen i *Rørvik*.

Bnr. 5 *Solstad* ble skilt ut fra bnr. 1, med 0,29 mark i skyld, 15. september 1911. Fiskerbøndene Magnus Pettersen f. 1859, og kona Sara Hansen 1866, som hadde drevet husmannsplassen siden århundreskiftet, mottok skjøtet på eiendommen i 1931. Magnus fikk aldri oppleve overtakelsen av skjøtet ettersom han gikk bort bare en måned før gjennomføringen av salget. Hans Kristensen solgte 5. august, bruket til Sara for 200,- kr. Som enke valgte hun å selge eiendommen. 19. desember 1931 ble den kjøpt av Harald Kristensen for 2100,- kr. Harald satt som eier av eiendommen gjennom 1950-tallet. I 2009 var hans arvinger oppført på skjøtet.

Bnr. 6 *Skogen* ble skilt ut fra bnr. 1, med 0,40 mark i skyld, 17. november 1931. Etter skjøtet av 5. desember 1934 ble eiendommen overført fra Hans til Harald Kristensen for 150,- kr. Siden 1989 har Ranheid Langnes på Mørkved vært eier av den nå 0,39 mark store eiendommen i *Rørvik*.

Bnr. 7 *Rolfsholm* ble skilt ut fra bnr. 4, med 0,02 mark i skyld, 9. oktober 1933. 29. november samme år solgte Richard Bjørklund eiendommen til Rolf Åsebøstøl for 250,- kr. Han er også oppført som eier av bnr. 7 i matrikkelutkastet for 1950. Siden 1976 har Rolf A. Aasebøstøl i Grubhei sittet med skjøtet på *Rolfsholm*.

Bnr. 8 *Nesle* ble skilt ut fra bnr. 3, med 0,02 mark i skyld, 25. januar 1933. Etter skylddeling ble Charles Smith eier av *Nesle*. Matrikkelutkastet for 1950 oppgir Charles som eier, mens matrikkelen for 2009 forteller at Anton Olsens arvinger er de rettmessige innehaverne av skjøtet til bnr. 8 *Nesle* i *Rørvik*.

Nyere delinger

Mellom 1952 og 1999 ble det skilt ut ytterligere 45 tomter i *Rørvik* på 0,02 mark og mindre. Utskillingen av tomtene har gitt plassen et stadig sterkere preg av å være et feriested. De nye hytteeierne har vært med på å muliggjøre utbygginga av veien, som i dag blir vedlikeholdt av private midler. I 2009 besto gnr. 63 *Rørvik* av i alt 53 større og mindre eiendommer.

SLEKTHISTORIE FOR

RØRVIK

(GNR. 63)

Av Finn Rønnebu

1. Erich Arentsen g. m. Berithe Pedersdtr

1. Anders ca. 1670 (*Kjøpsvik* 5) 2. Erich
3. Niels 26/7 1693 (Se *Hulløya* 5)

2. Guttorm Arnsen (Røttangen i Hamarøy) g. 1723 m. Kirsten Andersdtr (*Kjøpsvik* 5)

3. Arn Andersen – d. 1761 (*Kjøpsvik* 5) g. m. Marit Bentzdr

1. Clemmet 1739 (6) 2. Giertrue 1741 (*Skarberg* 5) 3. Elen 1746 (*Ytre Kjær* 6)
4. NN 5. Kirsten 1750 6. Anders 9/2 1753 (*Skårnes* 3) 7. Ane 29/8 1756 (*Indre Kjær* 10)

4. Erich Andersen ca. 1714- aug 1782 (*Kjøpsvik* 5) g. m. Karen Bentsdtr

1. Povel 1742 (*Haukøy* 5) 2. Anders 1746
- trolig død i 1772

5. Iver Winther Hansen ca. 1725 – des 1798 (*Forså* 1) g.m. **Berit Maria Jonasdtr** ca. 1724 – d.e 1801

1. Mette 17/2 1755 (*Hundholmen* 3) 2. Eleasar 14/7 1757 3. Abigael 12/9 1759 4.NN 5. Dorthe Sophia Winther 27/1 1763 (*Drag* 6 og 7) 6. Hans 20/1 1765

6. Clemet Arentsen 1739 - apr 1797 (3) g. 23/11 1777 m. **Ane Nielsdtr** 1757 - (*Skårnes* 1 + *Tørnes* 12)

1. Kirsten ,mai 1780 (*Hulløy* 22) 2. NN 3. Marite 29/2 1784 4. Ole 28/6 1790 - trolig df 1801 5. Niels 5/7 1797

7. Svend Erichsen ca. 1745 – okt * . 1804 (trolig *Losvik* 1) g. a) ca. 1773 m. **Inger Joensdtr** ca. 1749 - aug 1778

1. Marit (e) 3/4 1774 - apr 1784 2. Jacob 5/10 1776 - aug 1803

g. b) 22/4 1780 m. **Guren Gunnerdtr** ca. 1746 - okt. 1804 * (*Grunnvoll* 2)

1. et guttebarn i febr.1784 – dså 2. Tvillinger 1786 3. Marte Marie ca. 1788 (10) 4. Sigrie 19/7 1789 (*Haukøy* 6)

* Vi ser at begge dør i okt. 1804.

Påfallende, men kildene sier ingenting om årsakene.

8. Christen Kildal Pedersen 1749 - sept. 1802 (*Kjøpsvik* 9) og **Karen Olsdtr Aas** ca. 1760- mars 1808 (Evenes, foreldre: Ole Knudsen Aas og Karen Andfinsdtr) (+ 9)

1. Regina ca. 1784 2. Barbro ca. 1786 3. Hans Christian ca. 1788 (10) 4. Ole Aas ca.1791 (11) 5. Caren Røg ca. 1793 - aug

1809 6. Peder Peter ca. 1796 9. Peternilla Andrea 3/3 1799 10. Christian Kildal 6/7 1801 11. Christen Kildal 1803

Paret hadde trolig tre barn til. Peder Peter giftet seg med Ingeborg Winther Hansdtr og den yngste Christen Kildal giftet seg med Ingeborg Paulsdtr fra Hamarøy.

9. Edias Christophersen ca. 1763 - april 1814 (*Hamarøy + Botn* 16) g. 8/10 1805 m. **Karen Olsdtr Aas** ca. 1760 - 1808 (+ 8)

1. Et dødfødt barn i mai 1806

10. Hans Christensen ca. 1788 – 1/11 1848 (8) og **Marthe Marie Svendsdtr** ca. 1788 - 11/11 1852 (7)

1. Karen Aas (sic) vår 1814 – 1819 2. Maren Marie 3/7 1816 (*Bogen/Leknes* 38) 3. Kristian Kildal ca. 1820 (14) 4. Hans Kristian 1822 – dså 3. Hans Christian 4/3 1824 (*Nevervik* 4) 5. Peder 13/10 1826 – 1/4 1885

11. Ole Kildal Christensen ca. 1791 - 1835 (8) g. 8/11 1829 m. **Lisbeth Abrahamsdtr** 1799 – 22/4 1852 (*Tørnes* 8)

1. Christen Kildal 14/3 1831 2. Ellev Andreas 24/6 1833

Familien bodde i Hestvik da Christen og Ellev ble født.

12. Lars Pedersen ca. 1800 – 3/1 1888 (Hamarøy) g. 24/10 1834 m. *enken Inger Marie Lind Hartviksdtr* * ca.1800 - 18/11 1884 (trolig er hun datter av Hartvik Pedersen fra Rambøe)

1. Peter Carolius 6/5 1835 – dså 2. Pernille Johanna 19/1 1839 (g. 3/12 1869 m Bendik Poulsen fra Staeds pr.gj, far: Poul Michelsen) 3. Peder Kristian Beyer ca. 1841 (*Helland* 32)

** Med seg inn det nye ekteskapet har Inger Marie sønnen Hartvik (17) og datteren Lisbeth. Peder blir 23/12 1861 far til Sofie Bergithe. Mor er Gjertrud Jacobsdtr*

14. Kristen Hansen ca. 1821 – 26/4 1895 (10) g m. **Pernille Krog Johnsdtr/Jacobsdtr** ca. 1828 – 27/2 1898 (Jørgenvik i Hamarøy)

1. Julia Deodora 21/4 1859 (*Drag* 23) 2. Hans Kristian Kildal 19/4 1862 (**19**)

15. Hans Martin Klavesen (far. Mons Klaussen/Klavesen)) ca. 1821/22- g. 22/9 1848 m. **Lisabeth Olsdtr** ca. 1825 – 10/1 1874 (*Forså* 8)

1. Laurits Kristian 4/8 1848 – 13/7 1870
2. Anna Peroline 21/3 1851 3. Klaus Martin 6/3 1854 (**18**) 4. Hansine Eline 9/6 1856 5. Lusie Bergithe 5/11 1860 6. Josephine 3/3 1865
7. Nikolai Engelbert 8/8 1868

Klaves Monsen dør 6/4 1854 66 år gammel! Nikolai giftet seg i 1904 med Selma Eline Hansdtr . Se Korsnes 10, bosatt Ulsvåg.

16. Johan Klavesen g. m. **Kristine Svane**

1. Israel Svane Kristen 24/2 1855

Johan Klavesen var far til datteren Kristine (1854) Mor: Gertrud Jacobsdtr (Skårnes 8 og Sommerseth 9)

17. Hartvig Hveding Pedersen ca.1832 – 14/12 1910 (Nes i Lødingen, far: Per Nilsen. Se 12) g.21/10 1861 m. **Lisabeth Ovidia Larsdtr** 1842 – 10/6 1916 (*Hulløy* 30)

1. Johan Peder Jersing 10/5 1862 (**20**) 2. Peder Engvald 19/6 1864 3. Bergithe Martgrethe 14/1 1867 – 10/12 1874 4. Jacobina Johanna 1/6 1869 – 20/5 1872 5. Jacobine Johanna Olette 19/5 1872 – 20/12 1874 6. Everise Magdalene Lind 11/7 1874 - 1/2 1892 7. Bernhard Martin 8/9 1876 (*Ness* 21B) 8. Johannes Heggelund 22/2 1878 – 20/1 1955 9. Lovise Amalie 20/2 1880 (*Straumen* 35) 10. Simonætte 1882 (**25**)

Johan Peder, Peder og Johannes bodde alle en periode i USA. Simonætte fikk sønnen Henry Waldemar Rafael 12/9 1908 (Kjøpsvik 158) far: Lars Nilsen (Hulløy 57)

18. Klaus Martin Hansen 6/3 1854 - (15) g. 8/1 1880 m. **Magdalene Amalie Hansdtr** 1849- (*Nevervik* 4)

1. Klaus Martin 7/8 1880

19. Hans Kristian Kildal Hansen 1862 – 25/11 1949 (14) g. 2/7 1886 m. **Marie Kristine Todal** 1864 – 29/8 1943 (Tørnes 31)

1. Kristen Parelius Krogh 19/3 1887 2. John Hersleb 17/2 1889 3. Vally Helene 18/3 1891*
4. Jacob Arnoldus 25/4 1893 (28) 5. Elise Magdalene 21/10 1895 6. Harald Marselius 20/2 1898 – 11/11 1986 7. Ragnvald Bergiton 13/1 1901 - dså 8. Julie Teodora 13/1 1901 – 10/2 1902 9. Julie Theodora 23/8 1902 10. Ragnvald Henry 10/6 1905 (32)

Vally giftet seg i 1915 med Albert Olaus Olsen (1893), Lavangen, far: Ole Gjertsen

20. Johan Peder Jersing Hartvigsen 1862 - (17) g. 15/9 1899 m. **Anna Josefine Riise** 1871 (Vestre Guldvik, trolig Vågan konf. Steigen 1871, far: Ole Hansen Riise)

1. Asbjørg 26/1 1901

21. Ole Jacobsen 18/2 1856 – 25/3 1927 (Abelset, Sælø, Nordre Bergenhus) g. ca. 1884 m. **Ingeborg Rafaelsen** 1/10 1853 – 18/3 1934 (Meløy)

1. Jacob 1885 (se Drag 58) 2. Rafael 1886 3. Inga Marie Lund 5/10 1888 (23 + 26) 4. Olaf 20/4 1892 – 9/4 1921 5. Anton Martin 10/11 1893 (29) 6. Anna Marie Jenny 6/3 1895 7. Ingeborg 8/7 1898 – 7/2 1987

22. Magnus Pettersen 15/8 1854 – 24/7 1931 se kalvik og botn 39 gft 1901g. m. **Sara Hansen** 1866 -

23. Charles Smith 1885 – (Dewils Lake, N.D, USA) g. m. **Inga Olsen** 1888 – (21 +26)

1. Margaret Rose 16/9 1909 (døpt i USA) (Drag 47) 2. Charles John 15/10 1910 (30)

24. Rikard Angel Nilsen 1876 – 21/6 1961 (Kalvik 16) g. m. **Ragna Levionsen** 1889 – 17/3 1976 (Botn 24)

1. Rønnaug Nelly 4/9 1911 2. Solveig Agnethe 18/3 1913 (Kjøpsvik 176) 4. Charles Møller 20/5 1915 (34) 5. Arvid 25/7 1917 6. Laila Johanne Karoline 14/9 1919 – 26/5 1987 7. Roar 28/1 1921 (31)

Laila giftet seg med Olaf Jacobsen (Haukøy 17), paret flyttet til Oslo. Arvid giftet seg med Borghild Jacobsen (Haukøy 17), paret flyttet til Mo.

25. Karl Angel Hansen Åmo 7/10 1889 – 9/11 1964 (Kilvatnet i Hamarøy) g. m. **Simonette Hartviksdtr** 1882 – 1/5 1957 (17)

1. Everise Magdalene 4/10 1913 2. Sverre Karl 12/3 1915 (Kjøpsvik 254) Elisabeth Ovidia 24/6 1917 (Kjøpsvik 193) 4. Ingeborg Kristianna Rosie Josefa 18/7 1920 (Kjøpsvik 218) 5. Hildur 3/5 1926 (Kjøpsvik 230B)

Everise fikk sønnen Willy Karl 9/8 1936 (Drag 135). Willy tar etternavnet Åmo. Far Søren Nilsen (Kikvik 20). Everise gifter seg i 1940 med Johan Martin Hansen fra Vågan. Sverre tar slektsnavnet Åmo fra 1974.

26. Jens Jensen 1879 – 20/7 (Storå 25) g. 3/1 1916 (e.o) m. **Inga Marie Olsen** 1888 – 11/10 1982 (21 + 23)

1. Svanhild Gudrun Ingebjørg 1923 (31)
2. Dag Thorfin 3/11 1924 (33) 3. Ole Øystein 4/8 1927 3. Roald Jens 13/12 1931

Dag og Roald tar slektsnavnet Gårder fra 1952. Ole Øystein Gaarder 4/8 1927 giftet seg i 1965 med Ulla Marianne Sandelin 13/8 1929. Paret fikk sønnen Thor Gunnar Ole 25/10 1966

27. Lundolf Nilsen 15/7 1904 – (Rørvik, far: Nils Andreas Pettersen, Nevervik 9 ???) g. 15/9 1928 m. **Lovise Konstane Kristensen** 5/9 1904 – (Rana, far: Lars Kristensen)

1. Rolf Nils 18/3 1928 2. Snorre 31/5 1929
3. Laila Margrethe 27/9 1030

28. Jacob Kristensen 1893 – 30/6 1977 (19) g. 1930 m. **Ingeliv Sygnetveit** 10/3 1899 – 20/3 1991 (Hamarøy)

1. Liv Kathrine 16/11 1931 2. Marie Harriet 7/1 1934 3. Astrid Sofie 9/2 1936

29. Anton Olsen Rørvik 1893 – (21) g. 24/10 1931 m. **Jenny Marie Isaksen** 22/4 1908 – 28/10 1996 (Lyngen, far: Isak Jensen)

1. Sonja Irene 31/8 1931 2. Herleif Agnar 24/4 1933 3. Valther Eilif Halstein 4/7 1934 4. Ronald Gjermund Antony 10/9 1935

Ronald giftet seg i 1965 med Edith Jensen (Storjord 36)

30. Charles John Smith 1910 – (23) g. 1932 m. **Edith Olsen** 21/5 1912 – (Kristiansand S)

1. Wiola 26/11 1933

31. Roar Angel Ruud Bjørklund 28/1 1921 – (24) g. 19/10 1943 m. **Svanhild Jensen** 1923 – (26)

1. Torfinn Jarl 27/10 1943 2. Ulf 22/5 1946 3. Harriet 1/1 1954 (Korsnes 24)

32. Ragnvald Kristensen 1905 – 14/5 1990 (19) g. 1940 m. **Helga Kaldjord** 2/3 1915 – (Hadsel)

1. Bjørg Olea 23/9 1944

33. Dag Gaarder 1924 – 2005 (26) g. 1947 m. **Hjørdis Kalvåg** 1925 – (Ytre Kjær 29)

1. Isrid Ann 11/6 1947 (Kjøpsvik 376 og 426) 2. Turid Rose 29/1 1951 (Kjøpsvik 373) 3. Arild Thorfinn 5/5 1952 4. Lillian Aud 15/5 1953 4. Irene 16/6 1955 5. Bjørg 21/1 1957 6. Laila 19/4 1958 – 1/6 s.å 7. Dag-Olav 1961 8. Sølvi 16/3 1963

Lillian fikk sønnen Thor André 13/6 1972 31/10 1976, far: Fride Brandsøy (1949) fra Florø.

34. Charles Møller Bjørklund 20/5 1915 – (24) g. 31/5 1947 m. **Margot Johansen** 24/5 1923 – (Hammerfest, far: Ole Adrian Johansen)

SLUTTNOTER:

¹ Pedersen, Hilgunn (1987): *Årbok for Tysfjord – 1987*, Trykk-sentralen – Harstad, s. 7

² Ibid. - s. 8

³ Ibid. - s. 9

⁴ Ibid. - s. 7

⁵ Klæboe, Leif K. (1987): *Årbok for Tysfjord – 1987*, Trykk-sentralen – Harstad, s. 10